

Gelders Archief

Toegangsnr.: 2003 Oud Archief Arnhem

Inventarisnr.: 485 **Testamenten**, folio 351-355

[in de marge: De heer Engelbert Tieleman Grothe]

Coram van Hamel en van Eck, schepenen.

Compareerde de heer Jan Grothe, secretaris der stad Arnhem, in qualiteit als executeur testamentair en erfuitter van de nalatenschap van *wijlen* mr. Engelbert Tieleman Grothe, oud burgerm[eeste]r deser stad, ter praesentie van vrouwe Jacoba Grothe, hujsvrouw van mr. J.C. Copes van Hasselt, momboir deser Landschap, Casper Louis Kerksteen en vrouwe Margaretha Elisabet Grothe, egtel[iede]n, Joost Willem Grothe, major onder het regiment van de heer I[uitenan]t-generaal van Eck, mitsgaders juffr. Henrietta Johanna Grothe, en exhibeerde den voorn[oemde] heer executeur sodane beslotene testamentaire dispositie, als door wijlen opgem[elte] heer Engelbert Tieleman Grothe op den 4^e april 1771 voor de heeren schepenen van Hamel en van Eck, ter praesentie van den secretaris D.W. Brantsen, was gepasseert en opgerigt, versoekende, dat deselve alnu mogt worden geopent, wienvolgens, naedat eerst vooraf door de praesente heeren en vrienden de cachetten geëxamineert waren, en alles uiterlijk gaaf en ongevitieert bevonden was, is eerst de superscriptie en vervolgens 't couvert geopent zijnde, de inleggende dispositie door den ondergeschreven secretaris opentlijk geleesen, luidende het een en ander als volgt:

Superscriptie

Wij, P. van Hamel en J. van Eck, jur[is] utr[isque] d[octo]res, schepenen der stad Arnhem, doen cond en certificeren mits desen, dat voor ons gecompareert is de heer en mr. Engelbert Tileman Grothe, oud burgemeester der stad Arnhem, met ons gaande en staande en sijn verstand volkomen magtig, aan ons overgevende dit verseeget papier, verklarende daarin beslooten te weesen sijn uitterste off laaste wille, welke hij begeerde dat nae sijn dood exactelijk zal moeten worden agtervolgt en nageleeft, hetzij als een testament, codicil, legaat, fidei commis, gifte onder de levende, off uit oorsaake des doods, off op sodane andere wijze als deselve het best na regten zal kunnen off mogen bestaan, al waren alle solemniten andersints vereijst, niet geadhibeert, willende die voor geadhibeert gehouden hebben, wijders verklaart den comparant tot executeur van dit sijn testament en erfuitter van sijne nalatenschap, met uitsluitinge van alle en een ieder, te nomineren en te stellen sijner broeder de heer en mr. Jan Grothe, secretaris der stad Arnhem, willende en begerende dat sijn weled[ele] aanstonts na sijn comparants dood in sijn sterfhuijs zal koomen en de sleutels van kamers en kisten, soo verre het nodig zal oordeelen, na zig neemen, met exclusie van alle en een ieder, en verders te doen als zal vermeenen te behooren, en een executeur testamentair en erfuitter van een boedel nae gewoonte en statuten van dese stad Arnhem als anders na regten zal meenen te behooren en te moeten doen, ook zijne begraffenisse te besorgen. Begerende voorts den comparant dat dit sijn testament ses weeken nae sijn overlijden zal geopent worden.

In waarheijds oirconde hebben wij schepenen deese, mitsgaders het dubbelt van dien, hetgeen den comparant declareert te zijn van denselver inhoud, ten eijnde het eene daarvan ter secretarie bewaart te worden, eijgenhandig beteekent en versegelt, en daar benevens door onsen praesenten secretaris subscriberen laten.

Actum Arnhem, den 4^{en} april 17^C een en seventig.

(was neffens twee cachetten in rood lak uitgedrukt, geteekent)

P. van Hamel J. van Eck

Ter zijden stond: Mij praesen[t], en was geteekent

D.W. Brantsen, secret[ari]s

Inleggende dispositie

Ick Engelbert Tieleman Grothe, overdenkende de seekerheid des doods en de onseekere ure des selven, hebbe goedgevonden over mijne tijdelijke goederen, mijn door Gods goedheid gunstiglijk verleend, te disponeren op navolgende wijs:

Voor eerst dan, soo maake ik mijne leengoederen, de bijde **Zellen**, off liever laate ik deselve, aan mijnen oudsten broeder Jan Grothe, secretaris der stad Arnhem, die deselve volgens leenregten toekomen *net* soo en in diervoegen als ik deselve thans ben besittende, en uit hoofde van mijn ouderlijk testament, sonder uitsonderinge van iets, bekomen hebbe, met en neffens hetgeene ik [*in de marge: in 't dubbelt zijn uitgelaten het woordje ik*] daer aan mogte gemelioreert hebben, als ook het **Sonnevelt**.

En verder maake ik ook aan mijnen oudsten broeder, de secretaris Jan Grothe, alle mijne andere leengoederen, als daar is de **Hengelsche Windmolen** en het leengoed De Winkelpas genaamt, die deselve leengoederen, als oudste op straat, ook van regtswegen toekoomen, ~~als oudste~~, met verder versoek, wil en begeerte, dat ook alle deese leengoederen aan sijnen outsten soon vooruijt maake aan Jacob Engelbert Tieleman Grothe, sonder uitkeeringe [*in de marge: uitsonderinge*] van den derden voet off iets anders.

En soo die onvermoedelijk off onverhooptelijk sonder lijferven nae te laten mogt komen te overlijden, aan sijnen tweeden soon Lauwrens Carel Grothe, voornamentlijk, dat hij die make aan sijnen oudsten soon, zoo zig die wel komt te gedragen, anders soo niet, soo hij sijn vader billijke reeden van offensie mogte geeven, off een quaad comportedement voeren, dat in dat geval den jongsten voor den oudsten zal mogen praeferenen.

Verder maake ik aan mijnen oudsten broeder, de secretaris Jan Grothe, vooruit de lopende pagten off schulden van de bijde boeren **Groot** en **Kleijn Zel**, soo als zij verschuld sullen zijn bij mijn afsterven, beneffens ook de pagt en mijn deel van het zaadgewas en alle meerdere opkomsten van de beijde Zellen in dat jaar in welk ik zal koomen te overlijden, beneffens ook alle mijne meubelen die op de Zellen gevonden worden, ook de paarden, koebeesten, rijtuijgen niets uitgesondert, dat ik alles daar onder wil begreepen hebben, except alle mijn linnen tot mijn lijve gehoorende, dat soo hier op de Zellen als tot Arnhem sal gevonden worden, hetgeene ik maake en legatere aan mijn knegt Lucas Meijerink, soo die nog in huer bij mijn continueert en is wonende, beneffens ook nog eene somma van vijfthien hondert guldens aen denselven Lucas Meijerink, en aan de keukenmeid Geeske en de melkmeid Leijda Massing, thans bij mijn wonende, beijde eene somma van drie hondert guldens, off ieder een somma van hondert daalders, ook evenwel onder die mitz, dat bij mijn sterftijd bij mijn nog zijn wonende, zullende diegeene die mogte afgetrokken zijn, daarvan versteeken zijn, en de andere portie ad hondert daalder aen diegeene die bij mijn nog is wonende accesseren. Welk een en ander broeder de secretaris Jan Grothe alleen sal uitkeeren aan de hierboven genoemde knegt en mejiden uit hetgeene aan hem secretaris vooruit gemaakt is.

Nog geeve ik in de keur van mijnen broeder, de secretaris Jan Grothe, off het huijs in de Koningstraat, onder ons alle in gemeenschap beseeten wordende, mijn portie wil overnemen tegens een somma van sestien hondert guldens, waarop zig aanstonts, off ten allen tijden zal kunnen declareren, alsoo mijn wil en begeerte is, dat de tegenswoordige bewoonders, off een van beijde, daarin sullen vermogen te verblijven [*in de marge: blijven*], tot haare sterfuure toe, tegens uitkeeringe bij het ouderlijke testament vastgesteld, en alle mijne meubelen en zilverwerk, linnen en wullen, alles wat van mijn daarin gevonden word, haarl[ieden] leevenlank, soo het huijs blijven bewoonen, sullen mogen in gebruik houden, uitgesondert het linnen en wullen hetgeene hier booven aen mijn knegt Lucas Meijerink gemaakt is, hetgeene aanstonts zal moeten uitgekeert worden.

Voor het overige soo maake [*ik*] alle mijne onroerende als roerende goederen, obligatien, actien en crediten aen mijne overige broeders en susters, om onder haar in egale portien te verdeelen, met

dien verstande nogtans, dat de ongetrouwde off getrouwde, geen kind off kinderen in echten staat verwekt hebbende off nog overig hebbende, alleenlijk daar in getugtig[t] worden haar levenlang gedurende, als wanneer het na haar overlijden zal gaan aen de getrouwde, kind off kinderen hebbende, om onder haar in egale portien verdeelt te worden.

Eijndelijk stelle [ik] tot executeur van dit mijn testament en erffuitter van mijne nalatenschap, met uitsluiting van alle en een ieder, mijn broeder Jan Grothe, secretaris der stad Arnhem, willende ende begerende, dat sijn weled[ele] aanstonts na mijn dood in het sterfhuijs zal koomen, en de sleutels van camers en kisten, soo verre het nodig zal oordeelen, nae zig neemen met exclusie van alle en eenieder, en verders te doen als zal vermeenen te behooren en een executeur testamentair en erffuitter van een boedel na gewoonte en statuten van de stad Arnhem, als anders na regten zal vermeenen te behooren, en te moeten doen; ook mijne begraffenisze zal besorgen.

Alle hetwelke hier boven geposeerde mijn wil en welbehagen zijnde, soo begeere ik ook dat deese mijne dispositie in alles stiptelijk en exactelijk zal agtervolgt worden, hetzij als testament, codicil, legaat fidei commis, gifte ter zaake des doods, off onder de levendige, off soo en als deselve op de beste wijze na regten zal kunnen bestaan, al waar het schoon, dat alle nodige solemniteiten nae sekerigheid van regten gerequireert, in deesen niet waaren geadhibeert, willende die mits deesen, voor geadhibeert hebben gehouden.

Ten waren oirconde hebbe [ik] deese eijgenhandig geschreven, geteekent, en met mijn cachet bekragtigt. Actum Arnhem den 3^e april 1771. [*in de marge: is uitgelaten Arnhem*]
(L:S:) en was geteekent E.T. Grothe

Na welkers openinge en lecture van 't voors[chreven] testament, heeft den voorn[oemde] heer executeur versogt, dat daarvan ter behoorlijke plaatse registrature mogte geschieden, en heeft vervolgens denselven twee copien, als meede vrouwe Jacoba Grothe, ehevrouw van de heer momboir van Hasselt, *mitsgaders de heer Casper Louis Kerksteen, ijder eene copie daar van versogt.* Aldus gepasseert ten overstaan van welgemelte heeren schepenen en den ondergeschrevene, secretaris binnen Arnhem, den 28^e januarij 1773.

Mij praesent
[w.g.]
D.W. Brantsen
secret[ari]s